

Ημερίδα IENE
«Οι προκλήσεις στη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας»
9.5.2019

Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης και Νέα Αγορά Ηλεκτρισμού

Μαρία Κουλουβάρη
ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.

Οι Εγγυήσεις Προέλευσης (Ε.Π.) είναι ένα ηλεκτρονικό πιστοποιητικό το οποίο θεσμοθετήθηκε το 2001 με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2001/77/ΕΚ «για την προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας». Σκοπός των Εγγυήσεων Προέλευσης είναι η προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στον τελικό καταναλωτή μέσω της απόδειξης εκ μέρους του προμηθευτή του της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνει.

Οι κανόνες για την έκδοση και την διαχείριση των Ε.Π. ορίστηκαν με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/28/ΕΚ, ενώ η Οδηγία 2012/27/ΕΕ περιέλαβε στο καθεστώς των Ε.Π. την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ΣΗΘΥΑ. Οι Φορείς Έκδοσης Ε.Π. έχουν γεωγραφικά προσδιορισμένες και μη αλληλο-επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες, ώστε να διασφαλίζεται ότι μόνο μία Ε.Π. εκδίδεται για κάθε MWh ηλεκτρικής ενέργειας και κάθε Ε.Π. χρησιμοποιείται μόνο μία φορά για την δήλωση της προέλευσης ισόποσης ηλεκτρικής ενέργειας. Να σημειώσουμε ότι, οι Ε.Π. είναι αντικείμενο συναλλαγής ανεξάρτητα από την φυσική ροή της ηλεκτρικής ενέργειας για την οποία εκδίδονται.

Τα τελευταία χρόνια, στην Ευρώπη, το Σύστημα Ε.Π. έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Σε αυτό έχει συμβάλει η έκδοση ευρωπαϊκού προτύπου¹ από την CEN CENELEC, η ανάπτυξη κανόνων διαχείρισης του Συστήματος Ε.Π. (EECS²) από τον ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Φορέων Έκδοσης³ και ο περιοδικός έλεγχος των Φορέων που είναι μέλη του για την τήρηση των κανόνων αυτών και, τέλος, η ηλεκτρονική διασυννοριακή μεταβίβαση Ε.Π. μέσω ενός κοινού HUB (κέντρο διεπαφής των ευρωπαϊκών Μητρώων Ε.Π.). Αποτέλεσμα της αξιοπιστίας του συστήματος Ε.Π., είναι η ανάπτυξη ευρωπαϊκής Αγοράς Εγγυήσεων Προέλευσης, ο όγκος συναλλαγών της οποίας αυξάνει σταθερά τα τελευταία χρόνια. Ενδιαφέρον για Ε.Π. εκφράζουν τόσο τελικοί καταναλωτές, χάρη στην ενημέρωση που λαμβάνουν από τους προμηθευτές τους για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το μείγμα καυσίμων που τους παρέχουν, όσο και αυξανόμενος αριθμός μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών και μικρότερων επιχειρήσεων, που αναλαμβάνουν την δέσμευση να καταναλώνουν 100% «πράσινα», για λόγους όπως η εταιρική κοινωνική ευθύνη, η πιστοποίηση μηδενικού ανθρακικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων τους, η διαφημιστική προώθηση των προϊόντων τους κλπ. Η αύξηση της ζήτησης Ε.Π. στην Ευρώπη οδήγησε σε αύξηση της τιμής τους, γεγονός που αποτέλεσε την αφορμή για την απάτη που πρόσφατα αποκαλύφθηκε από τις αρμόδιες κοινοτικές διωκτικές αρχές και αφορούσε την κλοπή ΦΠΑ μέσω εικονικών

¹ EN 16325:2013 “Guarantees of Origin related to energy - Guarantees of Origin for Electricity”

² European Energy Certificate System: EECS Rules release 7 v10 <https://www.aib-net.org/eecs>

³ Association of Issuing Bodies, μέλη Φορείς Έκδοσης από 21 ευρωπαϊκά κράτη <https://www.aib-net.org/facts/aib-member-countries-regions/aib-members>

ενδοκοινοτικών συναλλαγών, σε επανάληψη της απάτης στο εμπόριο δικαιωμάτων ρύπων που αποκαλύφθηκε στις αρχές της δεκαετίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τη νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία 2018/2001/ΕΕ το σύστημα Ε.Π. για την ηλεκτρική ενέργεια ενισχύθηκε και επεκτάθηκε στο βιομεθάνιο και το υδρογόνο, προκειμένου να συμβάλλει στην ενεργειακή μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές. Ήδη ευρωπαϊκοί φορείς (ENTSOG και GIE σε συνεργασία με το Association of Issuing Bodies, CertifHy και ERGaR κ.α.) εργάζονται για τη δημιουργία μίας ευρωπαϊκής Αγοράς Εγγυήσεων Προέλευσης από αέριο που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές και αέριο χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα.

Στην Ελλάδα, το Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης λειτουργεί υπό τον έλεγχο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας από το 2010. Ο ΔΑΠΕΕΠ ως Φορέας Έκδοσης στο διασυνδεδεμένο Σύστημα και Δίκτυο έχει κάνει τις αναγκαίες ενέργειες για την διεθνή αναγνώριση των Ε.Π. που διαχειρίζεται. Η πρόσφατη ρύθμιση του υπολογισμού του ενεργειακού μίγματος (ν.4512/2018) και η σχεδιαζόμενη αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος που υποστηρίζει τα Μητρώα Ε.Π., ώστε αυτά να εναρμονιστούν με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16325 και να καταστεί δυνατή η ηλεκτρονική μεταβίβαση Ε.Π. μέσω του HUB, είναι προϋποθέσεις για το διασυνοριακό εμπόριο των ελληνικών Ε.Π.

Σύμφωνα με τον Εθνικό Ενεργειακό Σχεδιασμό για το 2030, οι σταθμοί εμπορικά ώριμων και ανταγωνιστικών τεχνολογιών ΑΠΕ αναμένεται να συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς πλέον να απαιτείται λειτουργική ενίσχυση. Σκοπός είναι να επιτευχθεί με οικονομικό τρόπο ο εθνικός στόχος συμμετοχής των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά 56%. Με δεδομένη την σχεδιαζόμενη ενοποίηση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή, στην οποία τα ΑΠΕ συμμετέχουν ανταγωνιστικά των συμβατικών θερμικών ή πυρηνικών σταθμών, θεωρούμε απαραίτητη την ανάπτυξη στην Ελλάδα Περιβαλλοντικής Αγοράς με τη χρήση Ε.Π. η οποία θα λειτουργεί συμπληρωματικά της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και η οποία θα είναι εναρμονισμένη με την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή. Προϋπόθεση για να συμβεί αυτό είναι η αναγνώριση των ελληνικών Ε.Π. στο εξωτερικό και η σύνδεση του ελληνικού Μητρώου Ε.Π. με το ευρωπαϊκό HUB για την ηλεκτρονική διακίνηση των Ε.Π.